Spora Özel Merak Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spora Özel Merak Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30989

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spora Özel Merak Ölçe?i (SÖMÖ), bireylerin spor ve fiziksel aktivite ba?lam?ndaki merak düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas? Ezel Nur Korur ve Ayhan Dever taraf?ndan 2018 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu adaptasyon çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk sporcu ve sporla ilgilenen popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r. Ölçek, spor psikolojisi alan?nda sporcular?n ö?renme motivasyonlar?n? ve ke?fetme e?ilimlerini nicel olarak de?erlendirmek için önemli bir araç sa?lamaktad?r.

SÖMÖ'nün uyarlanmas?, spor bilimleri ara?t?rmac?lar?n?n, bireylerin spora özgü yeni bilgileri edinme, antrenman yöntemlerini ke?fetme ve performanslar?n? art?rma isteklilik lerini derinlemesine incelemesine olanak tan?r. Elde edilen bulgular, ölçe?in Türkçe formunun tatmin edici geçerlik ve güvenirlik özelliklerine sahip oldu?unu ortaya koymu?tur.

Anahtar Kelimeler

Spora Özel Merak Ölçe?i, SÖMÖ, merak, spor psikolojisi, uyarlama, geçerlik, güvenirlik, sporcu motivasyonu, psikometri.

Yazarlar

Ezel Nur Korur, Ayhan Dever

Amaç

Spora Özel Merak Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin spor alan?na yönelik gösterdikleri bili?sel ve davran??sal merak e?ilimlerini spesifik olarak ölçmektir. Bu ölçek, sporcular?n ve sporla ilgilenen bireylerin yeni antrenman teknikleri, beslenme stratejileri, rakip analizleri veya sporun tarihsel/teorik yönleri hakk?ndaki bilgi açl???n? tespit etmeye odaklan?r.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda spor ba?lam?ndaki merak? ölçme yetene?ini do?rulamay? hedeflemi?tir. Bu sayede, Türk spor bilimleri literatürüne, spor performans?n? ve kat?l?m?n? etkileyen önemli bir psikolojik de?i?keni ölçmek için standart bir araç kazand?r?lm??t?r.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

SÖMÖ, spor ba?lam?nda ortaya ç?kan durumsal ve ki?isel merak? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ke?if, bilgi edinme ve belirsizli?e tolerans gösterme e?ilimlerini içerir. Sporcular?n merak

ARABPSYCHOLOGY.COM

düzeyi, onlar?n spora olan ba?l?l?klar?n?, ö?renme h?zlar?n? ve de?i?en ko?ullara adaptasyon yeteneklerini do?rudan etkileyen kritik bir ki?ilik özelli?idir.

Ölçek, bireyin spordaki yeni deneyimlere ne kadar aç?k oldu?unu, bilinmeyeni ö?renme arzusunu ve sporla ilgili bilgileri derinlemesine ara?t?rma motivasyonunu yans?tan alt boyutlara sahip olabilir. Bu, spor psikolojisinde motivasyon, hedef belirleme ve sürekli geli?im konular?n?n anla??lmas?na katk?da bulunur.

Geçerlik

Spora Özel Merak Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, ölçe?in amaçlanan psikolojik yap?y? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamak üzere yürütülmü?tür. Korur ve Dever (2018) taraf?ndan gerçekle?tirilen çal??mada yap? geçerli?i, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir.

Uyarlama çal??mas?n?n sonuçlar?, ölçe?in orijinal çok faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu ve iyi bir model uyumu gösterdi?ini belirtmektedir (Makalenin detaylar?na göre, bu varsay?m adaptasyon çal??malar?n?n standart prosedürünü yans?tmaktad?r). Ayr?ca, ölçüt ba??ml? geçerlik kapsam?nda, SÖMÖ puanlar?n?n teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er yap?larla (örne?in, spor kat?l?m motivasyonu veya ba?ar? yönelimi) anlaml? korelasyonlar gösterdi?i varsay?lmaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe formunun güvenirlik analizleri, tutarl?l?k ve kararl?l?k düzeyini belirlemek için yap?lm??t?r. Akademik Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi'nde yay?nlanan makalede, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösterir.

Tipik olarak, adaptasyon çal??malar?nda kabul edilebilir bir iç tutarl?l?k katsay?s?n?n (genellikle .70 ve üzeri) elde edildi?i rapor edilir. SÖMÖ'nün Türkçe formu için bu de?erlerin yüksek oldu?u ve ölçe?in spor alan?ndaki merak? tutarl? bir ?ekilde ölçebilecek düzeyde oldu?u belirtilmi?tir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik çal??mas?n?n da yap?lm?? olmas? muhtemeldir.

Faktör Analizi

Spora Özel Merak Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü incelemek amac?yla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Uyarlama sürecinde genellikle ilk olarak Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) uygulanm?? ve ard?ndan Do?rulay?c? <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/Fakt%C3%B6r Analizi (DFA) ile orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?u test edilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu analizler, ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? ve faktör yüklerinin yeterli düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Bu durum, SÖMÖ'nün spor ba?lam?ndaki merak yap?s?n?, birden fazla boyutta (örne?in, ke?if ve bilgi edinme iste?i gibi) ölçtü?ünü destekleyen güçlü psikometrik kan?t sa?lamaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kaynakta belirtilmemi?tir, ancak psikometrik ölçeklerin standart format?d?r.)

Kullan?labilir Diller: Türkçe, Orijinal dil (?ngilizce oldu?u varsay?lmaktad?r)

Popülasyon Grubu: Sporcular, Beden E?itimi Ö?rencileri ve Sporla ?lgilenen Bireyler

Ya? Grubu: Genellikle Ergenlik Dönemi ve Yeti?kinlik (Detaylar makalede yer almaktad?r)

Popülasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas? genellikle üniversite ö?rencileri veya çe?itli spor dallar?ndan sporcular üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i. Kat?l?mc?lar, sporla ilgili merak düzeylerini yans?tan ifadeleri belirlenen bir derecelendirme ölçe?i üzerinde de?erlendirirler.

Anahtar Kelimeler

Spor bilimi, psikometri, öz bildirim, merak, sporda ö?renme, adaptasyon, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ezel Nur Korur

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: ezelkorur@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar Ezel Nur Korur ile ileti?ime geçilmesi

ARABPSYCHOLOGY.COM

önerilmektedir. Telif hakk? ve kullan?m ko?ullar? makale yay?mland??? derginin (Akademik Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi) politikalar?na tabidir.

Makalenin tam metnine eri?im için ba?lant?lar a?a??da sunulmu?tur. Orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: spora-ozel-merak-olcegi-somonin-turkce-formunun-gecerlik-ve-guvenirligi-toad.pdf

Kaynaklar

Korur, E. N. ve Dever, A. (2018). Spora Özel Merak Ölçe?i (SÖMO)'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirli?i, *Akademik Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi, 6*,(73).219-227.

Makalenin dergi linki: asosjournal.com

Spora Özel Merak Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almad??? için bu bölümde sunulamamaktad?r. Maddeler için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad??? için burada listelenememi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM